

می دهد، با مدیریت بودجه و کاهش اتکاء به فروش اوراق بدهی، نسبت فروش اوراق به تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۰ به ۲،۸ درصد و در سال ۱۴۰۱ به ۲،۱ درصد کاهش می یابد. براساس گزارش بانک مرکزی تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری در سال ۱۴۰۱ معادل ۱۰ هزار و ۱۸۲ هزار و ۳۸۵ میلیارد تومان است و در این سال ۲۱۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اوراق توسط دولت فروخته شده است. نسبت بین این دو عدد نشان می دهد نسبت فروش اوراق بدهی تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۱ معادل ۲،۱ درصد است. بنابراین ارزش واقعی فروش اوراق بدهی در سال ۱۴۰۱ معادل فروش اوراق در سال ۱۳۹۷ بوده است.

بنابراین نه تنها فروش اوراق بدهی در دولت سیزدهم نگران کننده نیست بلکه روندی معکوس نسبت به گذشته به وجود آمده و نسبت فروش اوراق به تولید ناخالص داخلی از ۵،۰۸ درصد به ۲،۱ درصد کاهش یافته است.

تلاش دوباره برای ورود به رسانه در سال انتخابات

محمد باقرنوبخت کاملاً آگاه به این مسائل است و سال ها با این مسائل و این ادبیات سر و کار داشته است اما برای ایجاد فضای سیاسی و خارج شدن از حاشیه و ورود به میدان، در اولین گام این موضوع را مطرح کرده است. سال ۱۴۰۲ سال انتخابات مجلس شورای اسلامی است و نقد به دولت، حتی نقدی غیرواقعی، بهانه خوبی برای ورود به عرصه رسانه است. دلیل این مدعا را در مطلب بعدی نوبخت می توان مشاهده کرد. با وجود پاسخ های مستند به ادعای قبلی نوبخت، وی خطاب به رئیس جمهور خواستار برگزاری مناظره در صدا و سیما با حضور نماینده دولت در این باره شده است. در حالی که خود به وضوح می داند ادعایی که مطرح کرده را نمی تواند با هیچ روشی اثبات کند زیرا میزان اسمی فروش اوراق دولت سیزدهم بسیار کمتر از دولت قبل بوده و هم اینکه اساساً متغیرهایی مانند بدهی عمومی دولت یا نقدینگی و مسائلی از این دست، بر این اساس به صورت واقعی و نه اسمی محاسبه و اندازه گیری می شود.

به نظر می رسد هدف نوبخت از حضور رئیس جمهور برای برگزاری مناظره در صدا و سیما، مطرح شدن دوباره خود در رسانه ها و ایجاد فضای سیاسی جدید برای خود و حزب مطبوع خود (اعتدال و توسعه) است.

وقتی نوبخت پیشنهاد مناظره

احمدی نژاد وارد کرد
خوب است اینجا به آقای نوبخت این خاطره را یادآوری کنیم که محمود احمدی نژاد رئیس دولت های نهم و دهم، چند ماه بعد از روی کار آمدن دولت جدید، در آذر ماه سال ۹۲ از حسن روحانی برای مناظره دعوت کرد و محمد باقر نوبخت در مقام رئیس سازمان برنامه و بودجه و همچنین سخنگوی دولت، اعلام کرد: «ما وقت این حرف ها و برگزاری مناظره را نداریم. همه دوستان ما به صورت تمام وقت فعالیت می کنند. ممکن است یک عده فرصت بیشتری داشته باشند اما به هر ترتیب ما درگیر این مباحث نخواهیم شد. جامعه نیاز به آرامش دارد و اینکه بهتر است اکنون که آقای احمدی نژاد فرصت بیشتری دارد، مطالعات خود را وسعت ببخشد.»

حال که حدود دو سال از اتمام فعالیت دولت دوازدهم گذشته، آقای نوبخت که بنایی برای ورود به مناظره و این حرف ها را نداشته، یکبار اهل مناظره می شود و درخواست می کند فرصت مناظره در صدا و سیما فراهم شود. بد نیست وی یک بار همان پاسخی را که در مقام سخنگوی دولت به درخواست مناظره رئیس دولت دهم داده بود، برای خود تکرار کند.

فروش اوراق در دولت سیزدهم ۲۳۴ هزار میلیارد تومان کمتر از دولت قبل بوده است. به گزارش فارس، مدتی پیش محمد باقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه در دولت تدبیر و امید که از سال ۹۲ تا ۱۴۰۰ ریاست این نهاد مهم را برعهده داشت، در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشته بود با انتشار ۳۱۱ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان، دولت سیزدهم در کمتر از دو سال بیش از ۸ سال فعالیت دولت های یازدهم و دوازدهم، انواع اوراق مالی منتشر کرد.

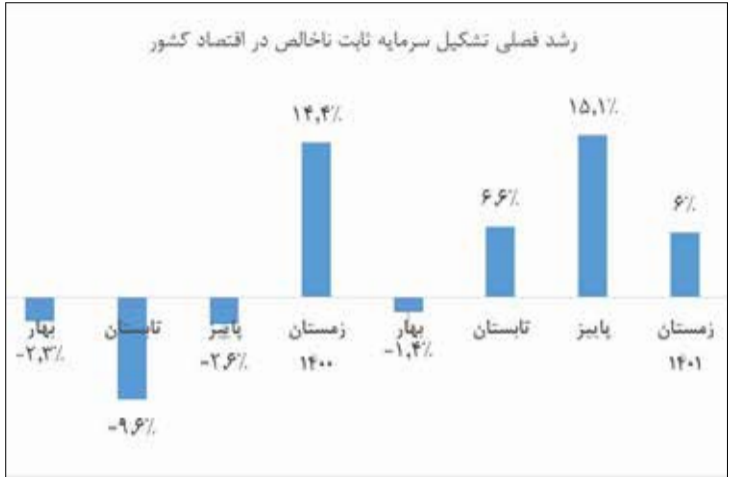
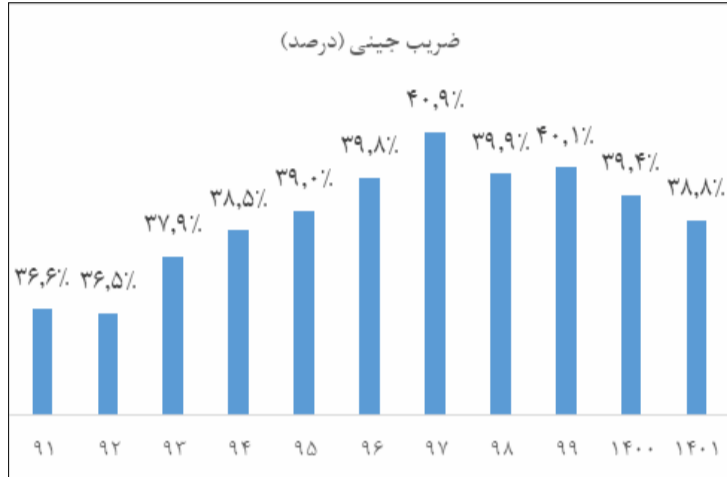
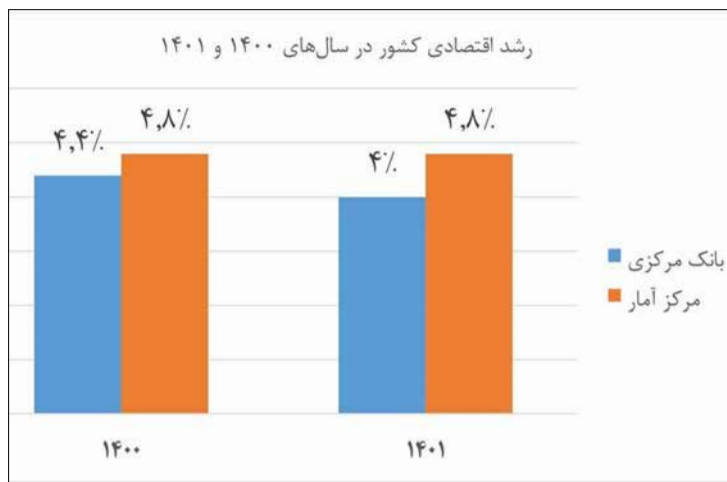
در گام اول برای روشن شدن صحت ادعای نوبخت، کافی است گزارش های رسمی مرکز مدیریت بدهی های عمومی و روابط مالی دولت را بررسی کنیم. طبق گزارش های رسمی این نهاد، از سال ۱۳۹۴ تا پایان سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۸۳۴ هزار و ۳۰۹ میلیارد تومان اوراق بدهی منتشر شده که از این میزان، ۵۳۴ هزار و ۳۰۹ میلیارد تومان از آن در دوران دولت روحانی و در زمان ریاست محمد باقرنوبخت بر سازمان برنامه و بودجه بوده است.

بنابراین کل اوراق فروخته شده در دولت سیزدهم معادل ۵۹،۵ درصد (۳۰۰ هزار میلیارد تومان) از کل اوراق منتشر شده در دولت قبل، اوراق منتشر کرده است و به عبارت دیگر دولت سیزدهم ۳۳۴ هزار میلیارد تومان کمتر از دولت قبل اوراق منتشر کرده است. بنابراین ترتیب ادعای نوبخت مبنی بر اینکه فروش اوراق در دولت سیزدهم بیشتر از دولت روحانی بوده، کاملاً کذب است. ضمن اینکه باید به این نکته توجه داشت که در اقتصاد اعداد اسمی به خودی خود هیچ حقیقتی را آشکار نمی کنند، مگر اینکه با متغیرهای حقیقی اندازه گیری شوند. در همه دنیا برای محاسبه وضعیت بدهی یک دولت، بدهی را با بودجه عمومی و تولید ناخالص داخلی مقایسه می کنند یا اینکه روند رشد آن اندازه گیری می شود. همان طور که گزارش مرکز مدیریت بدهی های عمومی و روابط مالی دولت نشان می دهد، در دولت حسن روحانی در زمان ریاست محمد باقرنوبخت بر سازمان برنامه و بودجه همواره روندی صعودی داشته است. بنابراین روندی که گزارش مرکز مدیریت بدهی های عمومی و روابط مالی دولت نشان می دهد فروش اوراق دولت ۱۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در سال ۹۴ به ۴۸ هزار و ۵۶۰ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته و این سطح از فروش اوراق تا سال ۹۷ ادامه یافته است اما یکباره در سال ۹۸ فروش اوراق حدود ۸۲ درصد رشد کرده و در سال ۹۹ هم ۱۴۷ درصد رشد داشته است.

اما در سال ۱۴۰۰ روند بدهی ها با ۸ درصد کاهش به سطح ۱۸۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسیده و در سال ۱۴۰۱ هم حدود ۲۱۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته است. مقایسه سال ۱۴۰۱ با سال ۱۳۹۹ نشان می دهد میزان فروش اوراق در سال ۱۴۰۱ فقط ۸ درصد بیشتر از سال ۱۳۹۹ بوده است. بنابراین روند شدید ایجاد بدهی در دولت روحانی متوقف شده و روند صعودی به رشد اندک تبدیل شده است.

نسبت فروش اوراق بدهی به تولید ناخالص داخلی

یکی دیگر از مقایسه ها، مقایسه میزان فروش اوراق بدهی به تولید ناخالص داخلی است. در سال ۱۳۹۷ تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری ۲ هزار و ۹۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان و میزان فروش اوراق ۴۵ هزار و ۲۸۴ میلیارد تومان بوده است. نسبت گیری ساده نشان می دهد، دولت در آن سال معادل ۲،۱ درصد از تولید ناخالص داخلی فروش اوراق بدهی داشته است. این نسبت در سال ۹۸ به ۳،۸ درصد و در سال ۹۹ به ۵،۰۸ درصد افزایش می یابد. میزان تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۹ معادل ۳۹۷۹ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان و میزان فروش اوراق ۲۰۲ هزار و ۴۶۵ میلیارد تومان بوده است. همان طور که ارقام جدول بالا نشان

«ایران اقتصادی» ادعاهای محمد باقر نوبخت رئیس سازمان برنامه و بودجه دولت قبل را راستی آزمایی کرد

آن که خزانه را خالی کرد

هم نشان می دهد این عامل مهم رشد اقتصادی، در دوران فعالیت دولت سیزدهم احیا شده است.

کاهش شکاف طبقاتی در دولت سیزدهم

مرکز آمار به تازگی با انتشار آمار هزینه و درآمد خانوار، اطلاعات مهمی درباره وضعیت توزیع درآمد در کشور در سال ۱۴۰۱ منتشر کرد. طبق گزارش مرکز آمار، شکاف طبقاتی در سال ۱۴۰۱ کاهش یافته به طوری که ضریب جینی به عنوان معیاری برای اندازه گیری نابرابری در توزیع درآمد از ۳۹،۴ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۳۸،۸ درصد در سال ۱۴۰۱ کاهش یافته که نشان دهنده کاهش شکاف طبقاتی و کمتر شدن نابرابری اقتصادی است. به گواه بسیاری از کارشناسان اقتصادی، کاهش شکاف طبقاتی در سال ۱۴۰۱ به دلیل اصلاح سازکار حمایتی دولت به شکل حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از کالاها و تخصیص یارانه مستقیم به مردم بود. مبارزه ریشه ای با میراث تورمی یاران نو بخت

یکی دیگر از بحران هایی که یاران نوبخت در دولت گذشته برای مردم و دولت سیزدهم به ارث گذاشتند، تورم بی سابقه در نیم قرن اخیر بود. در چنین شرایطی دولت تلاش کرد با کنترل رشد نقدینگی، عامل اصلی رشد تورم را مهار کند تا تورم به شکل ریشه ای و نه موقتی کاهش یابد. جدیدترین آمارهای بانک مرکزی نشان می دهد نرخ رشد نقدینگی که در مهر ۱۴۰۰ به ۴۲،۸ درصد هم رسیده بود، در

رشد اقتصادی در دولت قبل تلاش کرده بزرگترین ارقام را از میان گزارش های بانک مرکزی و مرکز آمار انتخاب کند به طوری که برای برخی سال ها آمار بانک مرکزی و برای بقیه سال ها، آمارهای آمار را ملاک قرار می دهد، تلاش وی برای مثبت نشان دادن عملکرد دولت روحانی با وجود ثبت بدترین عملکرد در بسیاری از شاخص ها، تعجب برانگیز است.

نگاهی به آمارهای مرکز آمار، وضعیت استفاک رشد اقتصادی در دولت گذشته را به خوبی نشان می دهد. همان طور که از آمارها پیداست، رشد اقتصادی در سال های پایانی دولت گذشته کاهش شدیدی داشته است. همچنین رشد ۱۴،۲ درصدی سال ۹۵ هم عمدتاً به خاطر فروش نفت بوده و هیچ ارتباطی با بخش غیرنفتی اقتصاد کشور ندارد. با این حال در دولت سیزدهم با وجود کرونا، تحریم و بدون پذیرش شروط FATF، رشد اقتصادی به بالای ۴ درصد رسید.

نگاهی به وضعیت تشکیل سرمایه در زمینه رشد اقتصادی را اختصاراً می جلد دهد. محمد باقر نوبخت با اشاره به اظهارات رئیس جمهور نوشت: «آیا التفات دارید که طبق گزارش شماره ۱۱۰ بانک مرکزی، رشد اقتصادی سال ۹۹ معادل ۴،۱ درصد و در بهار ۱۴۰۰ برابر ۶،۷ درصد و مستند به گزارش رسمی مرکز آمار، رشد اقتصادی ۱۳۹۲-۱۳۹۶ بیش از ۴،۷ درصد و در سال ۱۳۹۵ برابر ۱۴،۲ درصد بود؟»

صرف نظر از اینکه نوبخت برای بزرگنمایی

رشد اقتصادی در سال های پایانی دولت گذشته کاهش شدیدی داشته است.

همچنین رشد ۱۴،۲ درصدی سال ۹۵ هم عمدتاً به خاطر فروش نفت بوده و هیچ ارتباطی با بخش غیرنفتی اقتصاد کشور ندارد. با این حال در دولت سیزدهم با وجود کرونا، تحریم و بدون پذیرش شروط FATF، رشد اقتصادی به بالای ۴ درصد رسید

تیرماه سال جاری به ۲۷،۵ درصد کاهش یافته که کاهش بیش از ۱۵ درصد در کمتر از ۲ سال را نشان می دهد. موارد فوق البته بخش کوچکی از بحران هایی است که دولت روحانی تنها در حوزه اقتصادی برای مردم و دولت سیزدهم به ارث گذاشت. هدر رفتن ده ها میلیارد دلار ذخایر ارزی کشور در قالب سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی و تحمل خسارت سنگین به اقتصاد کشور در پی این سیاست، کسری بودجه ۴۸۰ هزار میلیارد تومانی در سال ۱۴۰۰ و خالی گذاشتن خزانه، ناترازی برق، گاز و بنزین، باقی گذاشتن بیش از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی تنها به شکل اوراق مالی و از همه مهمتر، نابود کردن سرمایه های اجتماعی دولت در مقاطع مختلف از جمله در ماجرای غارت سرمایه های مردم در بورس و شبیخون بنزینی در آبان سال ۹۸، مهمترین موارد عملکرد دولت مورد حمایت نوبخت است. با این حال مشخص نیست وی و دیگر مسئولان دولت گذشته با چه روشی می توانند همچنان در افکار عمومی ظاهر شده و به تمجید از عملکرد خود بپردازند!

دلیل اصرار نوبخت برای طرح ادعاهای غیرواقعی چیست؟

رئیس سازمان برنامه و بودجه دولت قبل اخیراً مدعی فروش اوراق در دولت سیزدهم معادل کل دولت قبل شده است درحالی که گزارش های ماهانه مرکز مدیریت بدهی های عمومی و روابط مالی، نشان می دهد میزان

